

Møte tirsdag den 13. oktober 2009 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 5):

1. Finansministerens redegjørelse om Regjeringens forslag til statsbudsjett og om nasjonalbudsjettet for 2010
2. Referat

Presidenten: Representantene Morten Høglund og Sigvald Oppebøen Hansen, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Det foreligger en rekke permisjonssøknader:

- fra representantene Elisabeth Aspaker, Torgeir Micaelsen, Kenneth Svendsen, Anette Trettebergstuen og Øyvind Vaksdal om permisjon i tiden fra og med 19. oktober til og med 13. november, alle for å delta i De forente nasjoners 64. ordinære generalforsamling, andre del, i New York.
- fra representanten Ketil Solvik-Olsen om foreldrepermisjon i tiden fra og med 19. oktober til og med 29. november.
- fra representanten Jan-Arild Ellingsen om permisjon i tiden fra og med 20. oktober til og med 22. oktober for å delta i møter i NATOs parlamentariske forsamling i Italia.

Disse søknader foreslås behandlet straks og innvilget.

– Det anses vedtatt.

Fra første vararepresentant for Rogaland fylke, Terje Halleland, foreligger søknad om å bli fritatt for å møte i Stortinget under representanten Ketil Solvik-Olsens permisjon, i tiden fra og med 19. oktober til og med 25. oktober, av velferdsgrunner.

Denne søknaden foreslås behandlet straks og innvilget.

– Det anses vedtatt.

Følgende vararepresentanter foreslås innkalt for å møte i permisjonstiden:

For Buskerud fylke: Kjell Børre Hansen

For Hedmark fylke: Farahnaz Bahrani

For Nordland fylke: Kari Storstrand og Allan Johansen

For Rogaland fylke: Terje Halleland, Marit Amundsen og Pål Morten Borgli

For Troms fylke: Kent Gudmundsen

– Det anses vedtatt.

Statsråd Knut Storberget overbrakte 26 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Representanten Trine Skei Grande vil framsette et representantforslag.

Trine Skei Grande (V) [10:08:40]: På vegne av representanten Abid Q. Raja og meg sjøl vil jeg gjerne fremme et forslag om omorganisering og fristilling av Innovasjon Norge.

Presidenten: Representanten Abid Q. Raja vil framsette et representantforslag.

Abid Q. Raja (V) [10:09:06]: På vegne av representanten Trine Skei Grande og meg selv har jeg gleden av å fremme et representantforslag om forsterket innsats mot frafall i skolen.

Presidenten: Representantforslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Statsråd Knut Storberget (fra salen): President! Jeg glemte noen proposisjoner. (Munterhet i salen)

Presidenten: Jeg registrerer at statsråd Storberget ønsker å fremme ytterligere proposisjoner.

Statsråd Knut Storberget [10:09:57]: Beklager, men det lå igjen tre kgl. proposisjoner, og det er jo i dag viktig å få lagt fram dem. Det dreier seg om ikke mindre enn statsbudsjettet. (Stor munterhet i salen)

Presidenten: Presidenten er enig i at det kan være greit at disse blir framlagt.

Statsråd Knut Storberget overbrakte med dette ytterligere 3 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Sak nr. 1 [10:09:29]

Finansministerens redegjørelse om Regjeringens forslag til statsbudsjett og om nasjonalbudsjettet for 2010

Statsråd Kristin Halvorsen [10:10:53]: For ett år siden, da jeg stod her på denne talerstolen og la fram forrige statsbudsjett, var det tre uker siden den amerikanske investeringsbanken Lehman Brothers hadde gått overende. Vi stod foran den største økonomiske krisen siden annen verdenskrig. Verdens finansielle systemer stod i fare for å kollapse. Konsekvensene ble dramatiske i mange land. Banker har måttet innstille sin virksomhet. Bedrifter har gått konkurs. Mange har mistet arbeid, bolig og oppsparte midler. Enda flere ville blitt rammet hvis ikke myndighetene hadde maktet å iverksette effektive tiltak mot virkningene av krisen. Likevel har vi fått et veldig kraftig tilbakeslag i internasjonal økonomi.

Norge hadde et bedre utgangspunkt enn mange andre land for å møte krisen. Vi har en næringsstruktur som har gjort at vi ikke har blitt rammet like hardt. Vi har penger på bok som gjør oss i stand til å bruke penger over budsjettene for å holde arbeidsløsheten nede. Helse-, omsorgs- og utdanningsoppgavene løses i fellesskap i en stor offentlig sektor. Det stabiliserer norsk økonomi og arbeidsliv. Folketrygden gir oss en god inntektssikring. Og gode reguleringer av finanssektoren har gitt trygghet for både samfunn, næringsliv og enkeltpersoner.

Men gode forutsetninger fritar oss ikke for vanskelige avveininger. Vi har arbeidet på spreng for å finne riktige tiltak til riktig tid. Norges Bank har satt ned styringsrenten i flere omganger, og den er nå på et historisk lavt nivå. Det

er satt i verk tiltak for å sikre bankene likviditet og utlånsmuligheter. Og vi har brukt store beløp på tiltak for arbeid, offentlige bygg og infrastruktur, kompetanseheving, investeringer i høyere utdanning og grønn omstilling.

De tiltakene for arbeid som Stortinget vedtok på nyåret, var midlertidige i sin karakter. Det betyr at utgiftstiltakene i hovedsak er reversert i dette budsjettet, og at satsingene for 2010 må sammenliknes med det opprinnelige budsjettet for 2009, før de ekstraordinære tiltakene.

Nå kan vi oppsummere så langt: Etter en kraftig nedgang i norsk økonomi mot slutten av fjoråret har utviklingen i 2009 vært bedre, og vi forventer vekst i fastlandsøkonomien på 2 pst. i 2010. Utviklingen i arbeidsmarkedet er vesentlig bedre enn fryktet. Sysselsettingen har holdt seg godt oppe. Arbeidsløsheten, slik den måles i Arbeidskraftundersøkelsene, AKU, har holdt seg stabil, på vel 3 pst. så langt i år. Dette ledighetsnivået er 1,25 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet for de siste 20 årene, og det er rundt 6,5 prosentpoeng lavere enn nivået i USA og euroområdet i juli i år. Ingen land i Europa har lavere arbeidsløshet enn Norge.

Vi har bestått prøvene i finanskrisen så langt, men det er fortsatt store utfordringer som venter. Selv om mange mennesker i Norge ikke har blitt rammet av de dårlige tideene, men tvert imot har fått bedret kjøpekraft, er noen sektorer fremdeles utsatt. Det gjelder først og fremst eksportnæringene, og situasjonen for verftsnaeringen er usikker på grunn av få nye kontraheringer og fallende ordreserver. Bygg- og anleggssektoren har også merket tilbakegangen. Krisen er ikke over. Budsjettet som presenteres i dag, er tilpasset de utfordringene vi fortsatt står overfor.

Vi følger handlingsregelen for en gradvis innfasing av olje- og petroleumsinntekter i norsk økonomi. Altfor ofte blir handlingsregelen beskrevet som om den skulle hindre bruk av oljepenger. Slik er det ikke. Den sikrer en forutsigbar bruk av oljepenger, samtidig som vi sparer til dem som kommer etter oss. Regelen skal ta hensyn til den økonomiske situasjonen, ved å bruke mindre enn forventet fondsavkastning på 4 pst. når det er høy aktivitet og press i økonomien, og mer i nedgangstider. Og det er nettopp det denne regjeringen har gjort. Vi lå under 4 pst. i oppgangstidene forut for finanskrisen, og ligger nå betydelig over.

Hensynet til sysselsettingen er styrende for budsjettet. Arbeidsløshet er sløsing med menneskelige ressurser, og vi gjør det vi kan for å hindre at ledigheten øker for mye og biter seg fast på et høyt nivå.

Regjeringens forslag til budsjett for 2010 innebærer et strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd på 148,5 milliarder kr, noe som er 44,6 milliarder kr høyere enn forventet fondsavkastning. Etter hvert som utsiktene bedres og veksten i norsk økonomi tar seg opp, må budsjettet bringes tilbake til 4-prosentbanen. På den måten kan handlefriheten i budsjettpolitikken gjenopprettes, samtidig som vi styrker evnen til å møte veksten i utgiftene som vil følge med at vi får flere eldre i befolkningen framover.

Utsiktene i norsk økonomi i 2010 er noe bedre enn for våre handelspartnere. Men også for Norge anslås veksten i fastlandsøkonomien å bli lavere enn trendvekst, og ar-

beidsledigheten forventes å øke noe fra 2009 til 2010. Regjeringen har derfor funnet det riktig med en viss ytterligere økning i oljepengebruken også i 2010, tilsvarende om lag 0,5 pst. av BNP for Fastlands-Norge. Den ekspansive virkningen på økonomien er likevel noe mindre enn dette. Budsjettet svekkes med over 6 milliarder kr som følge av lavere utbytteinntekter på statens hånd. Slike inntektsreduksjoner har normalt en svakere ekspansiv virkning enn en tilsvarende økning i utgiftene. Statsbudsjettets reelle, underliggende utgiftsvekst anslås til om lag 1,75 pst. i 2010. Dette er omtrent 1 prosentpoeng lavere enn den trendmessige veksten i fastlands-BNP, og også lavere enn den anslåtte veksten i BNP for Fastlands-Norge neste år.

Finanskrisen rammet verden akutt og har tvunget fram resolute politiske tiltak fra myndighetenes side. Det er mitt ønske at krisen som skyldes klimaendringer, vil mobilisere samme kreativitet, kunnskap og mot. Klimaforhandlingene i København blir en test på hvor store forpliktelser det internasjonale samfunnet er villig til å påta seg for å løse klimaproblemene. Regjeringen vil bidra aktivt i arbeidet med å få på plass en ambisiøs internasjonal klimaavtale som omfatter så mange land og sektorer som mulig. Den nye avtalen må innrettes slik at målet om å begrense menneskeskapt temperaturøkning til 2 grader fra førindustrielt nivå kan nås. Avtalen bør inkludere tiltak mot avskoging, samarbeid om teknologi og tilpasning til klimaendringer.

Global oppvarming vil medføre store kostnader for folk både i fattige og rike land. Vi har stor egeninteresse i å få redusert klimagassutslippene, men det er også viktig i et internasjonalt solidaritetsperspektiv. Det er de fattigste landene som rammes hardest av klimaendringene. Regjeringen har som mål å overoppfylle Norges forpliktelse under Kyoto-avtalen. Fra og med 2008 er mer enn 70 pst. av de norske klimagassutslippene omfattet av kvoteplikt eller avgifter. Teknologi for CO₂-håndtering vil være et av de virkemidlene vi skal bruke i kampen mot global oppvarming. Regjeringen vil bidra til teknologiutvikling og reduserte kostnader gjennom realisering av prosjekter for fangst, transport og lagring av CO₂. Byggearbeidet ved teknologisenteret for fangst av CO₂ på Mongstad er i gang, og det arbeides videre med planleggingen av fullskala CO₂-håndtering. Vi foreslår å bevilge nesten 3,5 milliarder kr i 2010 til dette formålet. Det er en økning på om lag 1,6 milliarder kr i forhold til budsjettet for 2009.

For perioden 2006–2009 er det bevilget 2,4 milliarder kr til fornybar energi og energieffektivisering gjennom Enova. Dette er fire ganger så mye som i den forrige stortingsperioden. I tillegg har Enova i denne perioden hatt inntekter på 2,9 milliarder kr gjennom påslag på nettariften. Satsingen på energi og energieffektivisering fortsetter i 2010-budsjettet. Grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering foreslås økt med 5 milliarder kr til 25 milliarder kr i 2010. Vi foreslår også 100 mill. kr til en ny tilskuddsordning for satsing på ny miljøteknologi.

Skatte- og avgiftssystemet skal fremme miljøvennlig atferd. Omleggingen av bilavgiftene i mer miljøvennlig retning videreføres. Dette arbeidet begynte 1. januar 2007, og endringene virker. CO₂-utslippene fra førstegangsre-

gistrerte kjøretøy har gått betydelig ned. For flere biltyper har reduksjonen i engangsavgiften vært på både 40 000 og 50 000 kr. Det innføres en CO₂-avgift på innenlandsk bruk av gass til oppvarming i bygg fra 1. april 2010. Fritaket for autodieselavgift for andel biodiesel halveres i 2010, med sikte på endelig utfasing i 2011.

For å forstå klimaendringenes årsaker og konsekvenser og hvordan vi best møter utfordringene, kreves kunnskap og evne til nytenkning. Men kunnskap er ikke bare en forutsetning for å løse klimautfordringene. Det er også en forutsetning for at vi skal kunne bevare og foredle velferdsstaten, sikre et framtidig næringsliv og videreutvikle demokratiet og våre felles verdier.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til forskning og utvikling med om lag 1,7 milliarder kr fra saldert budsjett i 2009. Det betyr at offentlig finansiert forskning og utvikling anslås å utgjøre 0,97 pst. av BNP i 2010. Kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping foreslås økt med 5 milliarder kr.

I revidert nasjonalbudsjett 2009 ble det bevilget midler til opprettelse av 3 000 nye studieplasser. Regjeringen foreslår en ytterligere opptrapping med om lag 2 600 studieplasser fra høsten 2010. Det gjør at opptakskapasiteten kan videreføres på det samme høye nivået som i 2009.

Fra 2009 er det innført en lovfestet rett til barnehageplass. I september i år rapporterte fylkesmennene at kommunene hadde gitt tilbud om plass til alle barn med rett til barnehageplass.

Vi øker også innsatsen for de tidligste skoleårene. Regjeringen foreslår målrettede tiltak for å bedre kvaliteten i grunnopplæringen.

Fra høsten 2010 økes undervisningstimetallet med én uketimer fordelt på første til sjuende trinn. Skolene avgjør hvor den skal legges. Det foreslås også et tilbud om åtte timer gratis leksehjelp på SFO for elever på første til fjerde trinn. I løpet av perioden vil Regjeringen ha på plass én time gratis SFO daglig for alle barn i første til fjerde klasse. Vi har forskningsrapporter som tyder på at deltakelse i SFO gir bedre læring. Derfor er det også viktig i et utjevningsspektiv å gi flere barn tilgang til denne arenaen for lek og læring.

Tidlig innsats skal bistå dem som sliter med å knekke lese- og regnekodene, før det utvikler seg til et problem de drar med seg lenger ut i skoleløpet. Det er viktig for å hindre frafall senere.

Frafall fra videregående opplæring øker risikoen for arbeidsløshet. Arbeidsløshet over tid og mangel på utdanning øker risikoen for fattigdom og eksklusjon. Derfor må vi hindre at ungdom faller ut av skolen. Regjeringen foreslår 53 mill. kr til nye tiltak for å bedre fullføringsandelen i videregående opplæring. Den midlertidige økningen i tilskuddet til lærebedrifter i 2009 videreføres også i 2010.

Dagens skoleelever er morgendagens arbeidskraft. Ikke minst kommer vi til å trenge flere ansatte i helse- og omsorgssektoren framover. Vi ønsker en befolkning som er friskere og lever lenger. Men en befolkningssammensetning der det blir en stadig større andel eldre, stiller store krav til oss. Vi må ha økonomisk rygggrad til å bære økte utgifter til pensjoner og til omsorgs- og helsetjenester av

høy kvalitet. Arbeidet med å forberede oss på dette har allerede begynt. Derfor satser vi på å bygge omsorgsboliger og sykehjem. Vi arbeider systematisk med rekruttering og kompetanseheving innen sektoren.

Kommunene er viktig for å sikre gode omsorgstjenester og et godt velferdstilbud i hele landet. For fireårsperioden 2006–2009 har kommunesektorens samlede inntekter økt reelt med 3,1 pst. i gjennomsnitt pr. år, mot en gjennomsnittlig årlig vekst på 2 pst. pr. år i perioden 2002–2005.

Den reelle veksten i kommunenes samlede inntekter fra 2008 til 2009 anslås nå til 11,4 milliarder kr, eller 4 pst. Den finanspolitiske tiltakspakken i januar innebar en betydelig satsing på kommunene. Kommuneøkonomien ble ytterligere styrket i revidert nasjonalbudsjett i 2009, bl.a. gjennom økte rammeoverføringer. I tillegg er det etter revidert nasjonalbudsjett kommet ny informasjon som tyder på at kommunesektorens skatteinntekter i år blir 1,2 milliarder kr høyere enn tidligere antatt. I tillegg til den beregnede inntektsveksten kommer det midlertidige vedlikeholdstilskuddet til kommunene og fylkeskommunene på 4 milliarder kr, som var en del av tiltakspakken i januar.

Regjeringens budsjettforslag for 2010 viderefører en sterk satsing på kommunesektoren. Forslaget innebærer en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på 8 milliarder kr. Økte frie inntekter utgjør drøyt halvparten av dette.

En god velferdsstat der alle har rettigheter uavhengig av bosted, økonomi eller bakgrunn er noe av det de fleste av oss setter mest pris på ved Norge. Utgiftene i folketrygden er det enkeltområdet i budsjettet som øker mest for 2010. Regjeringen er opptatt av å beholde velferdsstaten som et spleiselag, der alle yter etter evne til fellesskapet. Det krever at vi har tillitt til skattesystemet, og at også de mest formuende bidrar.

Regjeringen har gjort til dels omfattende endringer i skattesystemet, uten å øke det samlede skattenivået fra 2004. Det har bidratt til å synliggjøre skattepolitikken som fordelingsvirkemiddel. De samlede skatteendringene gjennom perioden har gitt klare skjerpelser for de rikeste, samtidig som de med lavere inntekter stort sett har fått lettelser eller uendret skatt.

Formuesskatten er den viktigste kilden til skatt fra de aller rikeste i samfunnet, og den bidrar med store inntekter til fellesskapet, drøyt 12 milliarder kr i 2009. Derfor er det viktig å beholde formue som skattegrunnlag, men samtidig gjøre formuesskatten mer rettferdig. Vi har sikret en mer reell og lik verdsettelse av ulike typer formue, og vi har fjernet en del muligheter som de mest formuende hadde til å redusere formuesskatten. Aksjerabatten og 80 pst.-regelen er fjernet, og bunnfradraget i formuesskatten er så langt tredoblet for enslige og mer enn seksdoblet for ektepar.

I 2010-budsjettet følger vi opp med forslag om nye og mer treffsikre regler for å verdsette boliger. Dagens ligningsverdier er satt vilkårlig og til dels systematisk urettferdig. Det er ikke akseptabelt at en blokkleilighet på Mortensrud på Oslos østkant skal ha høyere ligningsverdi i formuesskatten enn en mye større og mer attraktiv leilig-

het på Frogner på Oslos vestkant. Dagens ligningsverdier gir lavere verdi for dyrere boliger enn for rimelige boliger. Det kan gi helt urimelige utslag, ikke minst for eldre mennesker som ønsker å flytte fra en stor og upraktisk bolig og over i en mer praktisk og nyere omsorgsbolig. Siden den store gamle boligen ofte vil ha lav ligningsverdi, mens den nyere omsorgsboligen ofte vil ligge nær maksimumsgrensen på 30 pst. av markedsverdien, kan man ved å selge den gamle boligen og flytte til en mindre og mer praktisk omsorgsbolig få økt formuesskatt. Jeg fikk bl.a. en henvendelse om dette fra en dame på 70 år som var i akkurat den situasjonen. Både hun og andre som hun kjente, syntes at det var helt umulig å forstå hvorfor en mindre omsorgsbolig skal skattlegges hardere enn en større og mer verdifull vanlig bolig. Det er jeg enig i. Våre forslag til omlegging vil bety at vi retter opp mye av denne urettferdigheten.

Vi foreslår en moderat økning i ligningsverdiene, men samtidig øker vi bunnfradraget betydelig for all formue. Forslaget gir ikke økt formuesskatt av egen bolig samlet sett. Tvert imot foreslår vi å lette formuesskatten med 760 mill. kr. Det betyr at åtte av ti som i dag betaler formuesskatt, får lettelser. Gjennomsnittlig ligningsverdi som andel av omsetningsverdi øker fra 20 pst. til 25 pst., en økning som først og fremst skyldes at en får løftet opp særlig lave ligningsverdier. Men maksimal ligningsverdi skal fortsatt være 30 pst. av omsetningsverdien. Summen av de endringene vi foreslår, betyr at et ektepar uten annen formue kan eie en gjeldfri bolig verdt opptil 5,6 mill. kr uten å betale formuesskatt ved en ligningsverdi på 25 pst. og opptil 4,7 mill. kr ved en ligningsverdi på 30 pst.

Nå hører jeg at noen fra opposisjonen er ute og uttaler seg om dette forslaget før de kan ha hatt mulighet til å sette seg godt inn i det. Noen påstår at dette er en byskatt. 92 pst. av befolkningen i Oslo får enten uendret eller lavere skatt gjennom dette forslaget. Det kan umulig være en byskatt. Jeg vil oppfordre opposisjonen til å ta seg litt tid til å sette seg inn i dette forslaget, for det betyr nemlig at en grov urettferdighet, som mange har vært utsatt for over lang tid, rettes opp.

Sekundærboligen, dvs. en ekstra bolig som ikke er fritids- eller næringseiendom, skal verdsettes til 40 pst. av omsetningsverdi, dvs. på nivå med næringseiendom. Stadi­g flere investerer oppspart formue i en ekstra bolig som f.eks. benyttes til utleie. Mange førstegangs­etablerere får en dyrere inngangsbillett til boligmarkedet fordi de konkurrerer med slike investorer. Det kan også være grunn til å tro at investeringer i en såkalt sekundærbolig kan gå på bekostning av investeringer i næringsvirksomhet. Lik verdsetting av sekundærbolig og næringseiendom kan dermed ha en gunstig effekt på samfunnets samlede ressursbruk.

Vi mener å ha funnet et godt kompromiss mellom hensynet til rettferdig fordeling og ønsket om en moderat formuesbeskatning av folks hjem. Fordelingsvirkningene er gode. Totalt vil 120 000 færre mennesker betale formuesskatt etter dette forslaget, og det er 760 000 som får lavere formuesskatt etter dette forslaget. Andelen skattebetalere som betaler formuesskatt, vil komme ned i 17 pst. i 2010. I 2005 var det 30 pst. av skattyterne som betalte formuesskatt. Dette får vi til fordi vi øker bunnfradraget

for enslige, fra 470 000 kr til 700 000 kr, og for ektepar til 1,4 mill. kr. For fire år siden, i 2005, var bunnfradraget på 151 000 kr. Så her har det skjedd en betydelig omfordeling til beste for folk flest.

Det er et mål for Regjeringen at de sosiale og økonomiske forskjellene i samfunnet reduseres. Skattepolitikken bidrar til omfordeling. I tillegg foreslår Regjeringen økte bevilgninger på vel 1 milliard kr i 2010 til målrettede tiltak for å redusere fattigdom. Forskjellene i levekår utjevnes bl.a. gjennom økningen i minstepensjonen og andre minsteytelser i folketrygden og økt bostøtte. Forslag om økte utgifter til tiltak mot rusmiddelmissbruk og for å bedre tilbakeføringen av innsatte og domfelte til samfunnet bidrar også til å utjevne forskjeller.

Hovedoppgaven for den økonomiske politikken gjennom det siste året har vært å bidra til at sysselsettingen holdes oppe slik at arbeidsløsheten ikke øker mye i en situasjon med et kraftig tilbakeslag i internasjonal økonomi. Arbeid gir inntekt og deltakelse og er viktig i kampen mot fattigdom. Trygge arbeidsplasser og økt verdiskaping og utvikling i hele landet står sentralt i budsjettet også for 2010. I løpet av 2009 ble tilskudd og lånerammer under Innovasjon Norge økt kraftig som en del av tiltakene mot finanskrisen. Også for 2010 foreslås bevilgningene til Innovasjon Norge og lånerammen for landsdekkende innovasjonslån og lavrisikolåneordningene betydelig økt. Garantirammene under Garanti-instituttet for eksportkreditt, GIEK, er også økt kraftig det siste året for å motvirke effektene av finanskrisen. Vi foreslår å videreføre de høye nivåene i 2010 for den Alminnelige ordningen og for U-landsordningen. Videre foreslår vi å etablere en ny garantiordning for langsiktige kraftavtaler til kraftintensiv industri med en ramme på 20 milliarder kr. Regjeringen foreslår dessuten en betydelig økning i arbeidsmarkedstiltakene i 2010, og vi foreslår også å utvide målgruppen for langtidsledighetsgarantien.

Regjeringen vil legge til rette for verdiskaping og utvikling i hele landet. Det krever god infrastruktur. Nasjonal transportplan 2010–2019 har en samlet planramme i perioden som er 100 milliarder kr høyere enn planrammen for Nasjonal transportplan 2006–2015. Vi vil fase inn satsingene på samferdsel så raskt som mulig, men selvsagt innenfor de begrensningene som et forsvarlig økonomisk opplegg setter.

Budsjettet for 2010 innebærer en betydelig innfasing allerede det første året i planperioden. Regjeringens forslag innebærer en økning for Statens vegvesen på 23 pst. og på 18,5 pst. for Jernbaneverket. Veksten i de frie inntektene til fylkeskommunene gir rom for en økning i bevilgningene til de nye fylkesveiene på 1 milliard kr. Vi foreslår også en ny rentekompensasjonsordning til fylkeskommunene, med en investeringsramme i 2010 på 2 milliarder kr.

For å oppnå målene om levende lokalsamfunn over hele landet legges det opp til styrket innsats innenfor forskning og innovasjon.

Jordbruksavtalen for 2009–2010 innebærer en rammeøkning på 1,2 milliarder kr sammenliknet med avtalen for 2009, og av det er det 560 mill. kr netto som

foreslås som bevilgningsøkninger over statsbudsjettet i 2010.

Nordområdene er et utenrikspolitisk satsingsområde, og et ledd i den strategiske tenkningen er å sikre god ressursutnyttelse, forskning, næringsutvikling og infrastruktur i nord. Det gir grunnlag for utvikling og optimisme i vår nordligste landsdel. Vi foreslår å øke tiltakene i nordområdene med om lag 530 mill. kr.

Barn har rett til trygghet og omsorg. Vi plikter å stille opp også for de barna som ikke har en trygg familiesituasjon. Derfor styrker vi bevilgningene til det statlige barnevernet. Vi øker bevilgningene til kommunal drift av krisesentre for dem som utsettes for vold i nære relasjoner.

Regjeringen ønsker også at fedre og barn skal få mer tid sammen. I dag er det slik at pappaer ikke bare ønsker å treffe barna sine, men de ønsker å kjenne dem skikkelig godt. Vi utvider retten til fedrekvote, slik at den også omfatter familier der mor har opptjent rett til foreldrepenger i mindre enn 50 pst. stilling. Det vil gi ca. 1 500 flere fedre rett til fedrekvote.

Kultur gir livskvalitet og opplevelser. Regjeringen er i rute med opptrappingen av Kulturløftet. Det er muligens noen som har fått med seg det. Målet er at 1 pst. av statsbudsjettets utgifter skal benyttes til kulturformål innen 2014. Regjeringen foreslår en utgiftsøkning på 812 mill. kr til oppfølging av Kulturløftet. Kulturbudsjettet har dermed økt med om lag 2,7 milliarder kr, sammenliknet med nivået i 2005. Vi foreslår bl.a. 200 mill. kr til en ny momskompensasjonsordning for frivillig sektor fra 1. januar 2010, som skal trappes opp til 1 milliard kr innen 2014.

Kulturopplevelser kan ikke måles i penger. Det samme gjelder trygghet ved sykdom. Et godt helsetilbud, som vi har tillit til, er av stor verdi for samfunnet.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til drift av helseforetakene, og det legges til rette for en vekst i pasientbehandlingen på om lag 1,3 pst. fra 2009 til 2010 og full innføring av ny inntektsfordeling mellom de regionale helseforetakene i tråd med anbefalingene i Magnusen-utvalgets innstilling, på en slik måte at ingen av de regionale helseforetakene får redusert sine inntekter.

Det er fortsatt behov for forbedringer i helsevesenet. Vi må sørge for at ulike deler av helsesektoren kommuniserer godt, og at de samhandler bedre. Pasienter på vei fra sykehus til sykehjem eller til andre kommunale tilbud må føle seg sikre på at de blir godt tatt vare på. Samhandlingsreformen må derfor følges opp for å kunne gi pasientene et bedre og mer helhetlig helsetilbud.

Rusfeltet og omsorgssektoren styrkes. Investeringsstilskuddet til sykehjem og omsorgsboliger øker. Aldersgrensen for egenandelsfritak for helsetjenester under egenandelstak 1 foreslås økt fra 12 til 16 år, og det innføres en automatisk frikortordning.

Kriminalitet skaper utrygghet, og det viktigste vi kan gjøre for å bekjempe kriminalitet, er forebygging. Men vi trenger også et godt bemannet og oppegående politi. I 2010-budsjettet foreslås det å øke bevilgningene til politi- og påtalemyndighet med til sammen 1,3 milliarder kr. Regjeringen vil videreføre 460 sivile stillinger og 104 politistillinger som er opprettet i løpet av 2009. Den nye sær-

avtalen mellom staten og hovedsammenslutningene om arbeidstidsbestemmelser i politiet tilsvarer en ressursøkning på anslagsvis 230 årsverk. I 2010 foreslås det å ta opp 720 nye studenter ved Politihøgskolen. Dette er en dobling av opptaket, sammenliknet med opptaket i 2006.

Siden 2007 har det vært en betydelig økning i antallet nye asylsøkere til Norge. Vi vil derfor bruke 1,4 milliarder kr mer til statlige mottak og vertskommunetilskudd til kommuner med asylmottak. Dette inkluderer 400 mill. kr som følge av flere enslige mindreårige asylsøkere over 15 år. Antallet omsorgsplasser for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år foreslås økt med 120 plasser. Samtidig styrker vi UDI og politiets arbeid på utlendingsområdet. Det foreslås også økte utgifter til retur- og reintegrerings tiltak.

Den internasjonale krisen har rammet mange land hardt. For å bidra til å dempe de negative konsekvensene har Norge stilt nye lånemidler til disposisjon for Det internasjonale valutafondet. Vi har også gitt løfte om bilaterale lån til Island og Latvia, som er land i vår nærhet som er spesielt hardt rammet. Vi er særlig opptatt av å hjelpe Island i den vanskelige situasjonen som landet er oppe i. Norge har vært en pådriver for tidlig og betydelig støtte til Island gjennom et nordisk samarbeid. Det norske lånet utgjør 480 mill. euro. Det er ca. 4,2 milliarder norske kroner av en samlet nordisk ramme på 1,8 milliarder euro. Vi legger fra norsk side stor vekt på at de nordiske landene på denne måten går sammen om å støtte Island. Både Norge og Island er tjent med at det nordiske samarbeidet styrkes, og at støtten til Island skjer innenfor et internasjonalt samarbeid. Statsministeren sendte i forrige uke et brev til sin islandske kollega, der han bekreftet det norske lånetilbudet innenfor den nordiske rammen. I likhet med statsministeren er jeg opptatt av at Norge og de øvrige nordiske landene støtter det arbeidet den islandske regjeringen gjør for å gjenreise økonomien og normalisere Islands forhold til omverdenen. Vi fortsetter med å følge utviklingen på Island nøye.

Også fattige land rammes hardt av den internasjonale krisen. I en tid der det har vært grunn til å frykte at den rike delen av verden har nok med seg selv og sine egne problemer som følge av finanskrisen, er det et viktig signal fra Norge at vi trapper opp bistandsinnsatsen. Fattigdom er ikke tilfeldig. Den bunner i skjeve maktstrukturer, urettferdig fordeling og diskriminering. Regjeringens utviklingspolitikk vil utfordre den skjeve maktfordelingen i og mellom land og forhold som bidrar til urettferdighet. Bistandsbudsjettet økes med over 1,2 milliarder kr. Bistandsrammens andel av anslått BNI, brutto nasjonalinntekt, øker fra 1 pst. i 2009 til 1,09 pst. i 2010.

Finanskrisens virkninger er internasjonale, og gode politiske virkemidler mot framtidige økonomiske kriser må også utvikles internasjonalt. Det er bred enighet om at for stor risikotaking, sterke internasjonale smitteeffekter og mangelfull og dels fraværende regulering i sentrale enkeltland var viktige årsaker til krisen. Bankreguleringen går entydig i retning av krav om mer og bedre kjernekapital og krav om oppbygging av motsykliske kapitalbuffer. Videre er det bred enighet om at systemviktige finansinstitu-

sjoner må underlegges strengere regler – særlig med hensyn til risiko og kapitalmengde – og bedre tilsyn, også på tvers av landegrensene.

I kjølvannet av finanskrisen har det også vært stor oppmerksomhet om avlønningene og avlønningssystemene i finansinstitusjonene og virksomheten til kredittvurderingsbyråene. Nye regler som kan bidra til å unngå sterke interessekonflikter og til å hindre utilbørlig risikotaking, vurderes nå både i G20 og i EU.

Finanskrisen og et vedvarende press bl.a. fra Norge har bidratt til at de fleste såkalte skatteparadisene i verden nå endrer politikk. Flere av disse er klare til å åpne for innsyn for våre skattemyndigheter. I løpet av denne stortings-sesjonen regner Regjeringen med at Norge vil få etablert innsynsavtaler med en rekke land som hittil har vært lukket for slikt innsyn. Dette vil omfatte de viktigste av landene der norske skattytere har kunnet gjemme bort penger for å unngå skatt. Norge vil fortsatt delta aktivt i det internasjonale arbeidet for å fjerne slike muligheter for bortgjemning og skatteflukt.

De særskilte tiltakene som er iverksatt for å motvirke virkningen av finanskrisen i Norge, er midlertidige. Etter hvert som situasjonen i norsk økonomi normaliseres, vil tiltakene trappes gradvis ned. Norges Bank har allerede begynt å øke minsteprisen i byttelånsordningen i takt med at bankenes finansieringsmuligheter i markedene er blitt bedre, og banken har varslet at siste auksjon vil bli gjennomført i desember i år. Fram til begynnelsen av oktober er det inngått bytteavtaler for 228 milliarder kr i ordningen, og det ser ikke ut til at hele rammen på 350 milliarder kr vil bli utnyttet.

Fristen for å søke Statens finansfond om kapitalinnskudd utløp 30. september 2009. Det var da kommet inn søknader fra 34 banker. Per 17. august 2009, da Statens obligasjonsfond la fram rapporten for første halvår, var 6,2 milliarder kr av rammen på 50 milliarder kr plassert i obligasjonsmarkedet. Behovet for kapitaltilførsel til næringsliv og banker gjennom Statens obligasjonsfond og Statens finansfond reduseres når kapital nå igjen kan hentes fra andre kilder.

Også renten, som nå er historisk lav, vil etter hvert måtte øke igjen. Norges Bank har signalisert at rentebunnen nå er nådd og at styringsrenten etter hvert vil økes. Norges Bank har anslått at det normale nivået for styringsrenten er mellom 5 og 6 pst.

Det vil også være nødvendig gradvis å utfase stimulanse i finanspolitikken og bringe bruken av oljeinntekter over statsbudsjettet tilbake til 4-prosentbanen, i tråd med det som er handlingsregelen for budsjettpolitikken. Når veksten i økonomien tar seg opp, må bruken av oljeinntekter igjen tilsvare realavkastningen i Statens pensjonsfond – Utland. Det vil begrense handlingsrommet i budsjettpolitikken framover.

Målt som andel av verdiskapingen i fastlandsøkonomien ligger den foreslåtte bruken av oljeinntekter i 2010 anslagsvis 2,3 prosentpoeng høyere enn forventet fondsavkastning. Dette er et langt gunstigere utgangspunkt for å kunne sikre gode statsfinanser enn det de fleste andre land har. OECD anslår at det strukturelle budsjettunder-

skuddet i USA vil komme opp i nærmere 9 pst. av BNP neste år, mens underskuddet i Storbritannia anslås til over 10 pst. Også Japan og enkelte land i euroområdet står overfor store budsjettunderskudd. Samtidig har disse landene til dels betydelig netto statsgjeld i utgangspunktet.

Hvilke strategier de enkelte landene velger for å gjenopprette bærekraften i offentlige finanser, vil ha betydning for den videre økonomiske utviklingen hos våre handelspartnere på mellomlang sikt, og representerer også en usikkerhetsfaktor for vurderingene av utviklingen i norsk økonomi.

Budsjettet for 2010 er godt tilpasset den økonomiske situasjonen. Det er et budsjett som tar hensyn til at det fremdeles er behov for tiltak mot arbeidsløshet. Det er også et budsjett som styrker de sidene ved det norske samfunnet som har hjulpet oss gjennom finanskrisen, og som vil hjelpe oss å møte kriser også i framtiden. Ikke minst er det et budsjett som reflekterer alvoret i klimaendringene og behovet for omstilling til et lavutslippssamfunn. Det er et budsjett som tar framtidens utfordringer på alvor.

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det nå åpnes for en kommentarrunde, begrenset til ett innlegg på inntil 5 minutter fra hver partigruppe. Det er i samsvar med forretningsordenens § 34 a.

Presidenten vil så foreslå å fravike forretningsordenens § 34 a, slik at det etter hvert innlegg fra opposisjonspartiene gis anledning til en kommentar fra finansministeren og deretter en sluttkommentar fra representanter for opposisjonspartiene på inntil 2 minutter hver.

Videre foreslås det at det åpnes for en kommentar fra finansministeren eller statsministeren på inntil 3 minutter på slutten av debatten.

– Det anses vedtatt.

Torgeir Micaelsen (A) [10:54:01]: Den rød-grønne regjeringen gjenvant regjeringsmakten i september på et klart verdimesig budskap om arbeid til alle, rettfærdig fordeling og satsing på fellesarenaene i samfunnet. Det er kanskje ikke noen overraskelse at jeg mener at blant disse målene er det arbeid til alle som står i en særstilling, fordi arbeid er selve bærebjelken i samfunnet.

For ett år siden husker jeg det var stor grad av usikkerhet, og finansministeren har på en utmerket måte beskrevet – hva skal vi si – tonen, hva vi stod overfor da Lehman Brothers gikk konkurs, og børsene raste verden over. Det var nemlig alvorlig fare for arbeidsplassene til svært mange nordmenn. Ertertiden har vist at Regjeringens tiltaksmedisin både hadde riktig timing og dosering. Vi fikk raskt finansmarkedet til å fungere igjen. Bankene er ikke lenger like bekymret, og veksten i arbeidsledigheten vil ikke øke på langt nær så mye som vi fryktet i vinter.

På vegne av norske arbeidstakere er jeg glad for at tiltakene vi iverksatte, har fungert. Men jeg er urolig – fortsatt – for deler av norsk næringsliv, det som er konkurranseutsatt spesielt, og vi må ha en særlig oppmerksomhet på det i årene som kommer. Men selv om det blir krevende tider med stor økonomisk usikkerhet, mener jeg at forslaget fra Regjeringen til statsbudsjett svarer på utfordringe-

ne, både gjennom å føre en økonomisk politikk som er ansvarlig, videreføring av mange av de næringsrettede forslagene i vinterens tiltakspakke og gjennom å øke antall tiltaksplasser for folk som mister arbeidet.

Kampen for arbeidsplasser er Arbeiderpartiets historiske arv, og en kamp det er verdt å videreføre. Men forslaget til statsbudsjett inneholder også mange gode forslag som jeg mener styrker fellesskapsarenaene i samfunnet. Flere skal få behandling på sykehusene våre. Vi følger opp løftet i valgkampen om et eget investeringstilskudd for bygging av nye heldøgns omsorgsplasser for våre eldste. Vi satser på fellesskolen ved å utvide med én ekstra undervisningstime og tilbud om gratis leksehjelp, slik at alle unger skal få et bedre opplæringstilbud.

Alt dette er det mulig å få til fordi vi har tøffe nok ledere og tøffe nok politikere til å si nei til skattelettelse i milliardklassen. Men det å si nei til store skattekutt er ikke det samme som ikke å gjøre nødvendige forbedringer i skattesystemet. Det har jo de siste fire årene til de grader vist oss. Vi har et mye mer rettferdig skattesystem i dag enn vi hadde for fire år siden. Jeg mener at forslaget om mer rettferdige regler for verdsetting av boliger i formuesskatten er en ny, klar forbedring av skattesystemet. Finansministeren beskrev dette også. Det er rett og slett ikke lenger mulig å forklare og forsvare hvordan boligeiendom systematisk har blitt urettferdig verdsatt over hele landet. Det er derfor på høy tid at noe gjøres. Men jeg må innrømme at jeg er spent på hvordan opposisjonen vil reagere på endringene som foreslås, og ikke minst hvordan de vil reagere på at det nå er en rød-grønn regjering med en finansminister fra Sosialistisk Venstreparti som foreslår, langt på vei, at det nå er slutt på at vanlige folk skal bære hovedbyrdene i formuesskatten. Hvem skulle trodd at det var en statsminister fra Det norske Arbeiderparti og en finansminister fra et sosialistisk venstreparti som har økt bunnfradraget i formuesskatten fra 150 000 kr og opptil 1,4 mill. kr.

Ja, jeg sier: Jeg ønsker opposisjonen velkommen til debatt om disse forslagene. Når det gjelder det som ble foreslått i valgkampen, at man ville utfordre selve bærebjelken i formuesskatten, nemlig fjerne den, skal det bli veldig interessant å se om det nå er de rød-grønne partiene som gjennomfører de omfattende endringene, eller hva som kommer til å skje.

Jeg vil avslutte med å ønske opposisjonen velkommen til samarbeid i finanskomiteen. Det blir en spennende høst, med et spennende politisk statsbudsjett som er lagt fram. Og så ser jeg fram til gode debatter om både skatter, avgifter og andre viktige velferdsområder i månedene som kommer.

Ulf Leirstein (FrP) [10:58:22]: Det var godt at statsråd Storberget husket å legge fram budsjettet i dag, slik at vi da kan ha et eventuelt godt samarbeid i finanskomiteen og faktisk behandle budsjettet! Jeg var et øyeblikk litt bekymret for at man nå tenkte at gjennom flertallet var det ikke nødvendig å gå veien om Stortinget. (Munterhet i salen) Men jeg er veldig glad for at det ble rettet i siste liten.

Jeg konstaterer at denne regjeringens framlegg av bud-

sjettet på mange måter viser en regjering som ønsker å administrere. Det har gjennom debatt om trontalen og debatt i media knyttet til Soria Moria II kommet sterk kritikk fra oss i Fremskrittspartiet og resten av opposisjonen, og vi mangler visjoner og vyer om hvordan man skal reformere det norske samfunnet på viktige områder der velferds-samfunnet har store utfordringer. Dette budsjettet svarer ikke på disse utfordringene. På meg virker dette budsjettet som et ønske om fortsatt å administrere. Ved at man bruker mye oljepenger kan man fortsatt plusse på en rekke områder, men de store visjonene og vyene uteblir.

Det er ganske interessant å se på Regjeringens oljepengebruk. Regjeringen bruker mye oljepenger, mer oljepenger enn selv Fremskrittspartiet noen gang har foreslått å bruke. Samtidig begrunner man denne oljepengebruken med at man er i en finanskrisen. Derfor kan man bruke så mye penger. Jeg antar at man i 2011 skal begynne å stramme inn på denne pengebruken. Hvordan dette skal gå i hop med Regjeringens egen retorikk – når man nå stort sett plusser på alle offentlige budsjetter, i alle departementer, og bruker mye mer også på offentlig byråkrati – nemlig at man skal begynne innstrammingen om et år, kan bli interessant. Jeg tror man kommer til å møte seg selv i døren så lenge man har det hellige forholdet man sier man har, til den berømmelige handlingsregelen.

Finanskrisen er ikke over. Det bekrefter også finansministeren. Hun rettferdiggjør da også en stor oljepengebruk. Men hvis det er slik at man fortsatt har finanskrisen, noe jeg tror man har, og hvis man ser at deler av norsk næringsliv har store utfordringer, hvorfor svarer da ikke dette statsbudsjettet på disse utfordringene? Det ligger ikke noe i dette statsbudsjettet som imøtekommer den delen av norsk næringsliv som sliter på grunn av finanskrisen.

Finansministeren sa selv at det var store utfordringer innenfor eksportindustrien, verftsindustrien, bygg og anlegg. Men dette er nå deler av norsk næringsliv som ikke blir spesielt ivaretatt av det statsbudsjettet som er framlagt. Da blir det noe hult når man sier at man er veldig opptatt av denne finanskrisen, men ikke svarer på utfordringene i budsjettet som er framlagt.

Jeg registrerer også at Regjeringen varsler at rentene kommer til å stige, for det har sentralbanksjefen sagt. Det betyr også en innstramming for mye av norsk næringsliv, og ikke minst også for mange forbrukere i året og årene som kommer.

Den store satsingen, som statsministeren snakket om i valgkampen, skulle være eldreomsorg. I dette budsjettet legges det opp til en tilskuddsordning for 2 500 nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger i kommunene. Det spesielle er at det største løftet, den største reformen som Regjeringen har lovt, nemlig å styrke eldreomsorgen, overlates til kommunene. Det er nå 430 kommuner som skal si om de ønsker å benytte seg av disse tilskuddene. 430 forskjellige kommuner skal si om de har mulighet til å gjennomføre det løftet for eldreomsorgen som Regjeringen lover. Man lover altså på vegne av noen andre, som eventuelt skal vurdere å gjennomføre det.

Så vet vi at kommunesektoren, til tross for nye, friske penger fra Regjeringen i dette statsbudsjettet, står over-

for store utfordringer – bl.a. har den mye lån. Det er ikke dermed sagt at man klarer denne utbyggingen som Regjeringen nå lover på vegne av kommunene. Og hvorfor skal man ha et tak? Hvis det er viktig å bygge ut sykehjemsplasser og omsorgsboliger, hvorfor setter man et tak på tilskuddsordningen på 2 500 plasser? Det skjønner jeg ikke.

Hva med helsekøene? Vi vet at vi har over 250 000 pasienter som venter på en viktig behandling ved våre institusjoner. Regjeringens svar på det er en økt pasientbehandling på 1,3 pst. Det er en fattig trøst for mange av dem som med dette statsbudsjettet fortsatt vil stå i kø når budsjettet mest sannsynlig blir klubbet igjennom her i Stortinget.

Finansministeren nevnte også samferdsel og skrøt av satsingen der. Ja, det er en stor satsing, men satsingen som er foreslått i statsbudsjettet for 2010, følger ikke opp Nasjonal transportplan som man klarte å vedta for få måneder siden. Man vil altså få et etterslep allerede det første året av Nasjonal transportplan, det viser de tabellene som ligger i proposisjonen. Det er bekymringsfullt, all den tid vi i dag våknet opp til nyheten om at det er ledig kapasitet og at man kunne gjort mer på bygg- og anleggssiden.

Presidenten: Det blir gitt anledning til en kort kommentar på inntil 2 minutter fra finansministeren.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:03:46]: Jeg er absolutt og dundrende uenig med representanten Leirstein i at dette er et budsjett uten visjoner. Det er klare mål om å lage et mer solidarisk og et mer miljøvennlig samfunn. Det er det vi strekker oss etter i dette budsjettet.

Vi skal få opp CO₂-rensing, som kommer til å være en viktig teknologiutvikling for å begrense klimautslippene. Vi foreslår en omlegging når det gjelder verdifastsettelse av boliger og formuesskatten, som er et stort grep. Jeg merker meg med interesse at representanten Leirstein ikke kommenterte det. Det håper jeg betyr at han har tenkt å bruke litt tid på å sette seg inn i det, for det er et omfattende materiale som ligger der nettopp om det. Da kan vi få bort en del grov urettferdighet. En viktig visjon er å føre en politikk for mer rettferdig fordeling og ta bort grov urettferdighet.

En klar visjon har vært å få på plass full barnehagedekning, og vi fortsetter med å styrke tilbudet til barna fordi vi vet at både skolen, SFO og barnehagene er de viktigste arenaene for å bekjempe forskjeller og for å gi unger best mulig utgangspunkt.

En klar visjon er å sørge for godt helsetilbud til befolkningen gjennom både å styrke behandlingsskapiteten på sykehusene, og å sørge for at vi framover er smartere gjennom samhandlingsreformen, som betyr at flere pasienter kan behandles i kommunene når de er klare for utskrivning fra sykehus. Vi vet at mange av de pasientene nå ligger på sykehus og slik sett hindrer andre som står i køen, i å komme inn og få god behandling.

Så: Det krevende med dette budsjettet er å finne ut hvordan vi skal legge oss når det gjelder oljepengebruk. Hver sjunde krone av offentlige budsjetter er nå en olje-

krone. Det er gode grunner for å gjøre det fordi arbeidsledigheten øker ytterligere. Men konkurranseutsatt sektors utfordringer kan vi ikke bevilge oss bort fra. Måten vi best hjelper konkurranseutsatt sektor på, det er å holde igjen på oljepengebruken, og det gjør vi.

Ulf Leirstein (FrP) [11:06:06]: Jeg synes det er rart at finansministeren sier at man holder igjen på oljepengebruken, når man bruker så mye oljepenger som man faktisk gjør. Jeg har ikke noen problemer med at Regjeringen gjør det. Det er mer interessant at Regjeringens egen retorikk ikke skulle tilsi at man skulle bruke så mye penger. Men man velger å gjøre det når det passer Regjeringen – og det er Regjeringens privilegium.

Jeg fikk ikke tid til å kommentere formuesskatten, rett og slett fordi dette stod på en lapp jeg aldri rakk å komme til. Det er det som er dilemmaet her inne noen ganger, når klokken går fort. Fremskrittspartiet er veldig glad for at Regjeringen nå øker bunnfradraget opp til 700 000 kr. Veldig bra! Det betyr at man mener at systemet var urettferdig slik det var. Man brukte altså fire år med regjeringsmakt til å skjønne at dette var urettferdig, for så å komme med et forslag som er veldig positivt når det gjelder å øke bunnfradraget. Hvordan dette vil slå ut med den økte boligskatten for noen som et element i formuesskatten, må vi se nærmere på. Jeg hører man sier man skal rette opp en del skjevheter. Jeg tror at så lenge man har formuesskatten, vil det alltid være skjevheter i systemet. Man vil aldri kunne klare å lage et perfekt system hvor man ikke skal ha noen såkalt urettferdighet. Det urettferdige her vil uansett være hele formuesskatten som sådan. Mange som investerer i arbeidsplasser og investerer i videreføring av verdiskapingen i Norge, føler det urimelig at man skal beskattes på den måten som man med formuesskatten legger opp til. Men bunnfradraget er absolutt positivt, og jeg er veldig glad for at Regjeringen kom til den erkjennelsen at man måtte få et mye høyere bunnfradrag.

Når det gjelder visjoner, mener jeg fortsatt at de store reformene uteblir, som man kanskje burde ha grepet tak i. Jeg hører man snakker om samhandlingsreformen. Vel, den er også et stykke fram i tid. Det som er poenget nå, er at for alle dem som står i kø i dag, for alle som venter på sykehjemsplass, som venter på pasientbehandling ved et av våre sykehus – alle som altså trenger behandling nå – hjelper det ikke at reformene kommer om noen år. Vi trenger action, og det trenger vi nå.

Jan Tore Sanner (H) [11:08:24]: Arbeidsdelingen på budsjett dagen er ofte at Regjeringen skjønner, og opposisjonen skal finne de kritiske punktene. La meg derfor starte med å slå fast at Norge er et godt land å bo i, og det kommer det også til å være etter at dette budsjettet er vedtatt. Vi har enestående muligheter i vårt land, og vi har kommet bedre igjennom finanskrisen enn det veldig mange fryktet. Det er også positive tegn i norsk økonomi, og det er det viktig at vi tar vare på.

Jeg vil understreke at det har vært et godt samarbeid om tiltakene under finanskrisen, særlig tiltakene knyttet til bank- og finansvesen, men også andre tiltak. Høyre har

hele tiden ment at man burde ha brukt finanskrisen til å investere mer for fremtiden, satset mer på kunnskap, mer på forskning, mer på en omlegging i en mer bærekraftig og miljøriktig retning, og bedre tiltak for bedriftene i privat sektor, for jobbskaperne, for de små og mellomstore bedriftene. Samtidig er det grunn til fortsatt å være bekymret for arbeidsplassene i industrien og i konkurranseutsatt sektor. Det budsjettet som i dag er lagt frem, vil ikke dempe presset på rente og kronekurs, og det mangler også andre tiltak som kunne ha lettet situasjonen i privat sektor.

Regjeringen varsler i budsjettet at det blir strammere i årene som kommer. Det blir mindre handlingsrom i de offentlige budsjettene. Da er den tiden over hvor man kan måle enhver suksess i hvor mye penger man bevilger. Da burde Regjeringen være mer opptatt av hvilke resultater man oppnår. Det er behov for tøffere prioriteringer. Det er behov for nye løsninger dersom vi skal klare å løse flere oppgaver innenfor offentlig sektor. For meg virker det som Regjeringen er litt tom for ideer, at den mangler kraft til å gjennomføre reformer som gjør at vi kan få mer ut av de pengene vi har til disposisjon. Vi har vært igjennom fire år hvor helsekøene har vokst, og hvor man sier nei til samarbeid med private for å få helsekøene ned. Vi har vært igjennom en periode hvor det har vært økninger til samferdsel, men hvor man sier nei til nye løsninger som kunne bidratt til at vi kunne bygd mer vei raskere.

La meg peke på noen av de store utfordringene fremover. Det er behov for å få til et krafttak for høyere utdanning og forskning. Dette budsjettet innebærer at man viderefører hvileskjæret for høyere utdanning. Det er å gå baklengs inn i fremtiden. Det er behov for å frigjøre midler på de offentlige budsjettene, slik at vi kan investere mer for fremtiden, sørge for at vi satser på kunnskap og forskning.

Den andre utfordringen er at vi må sørge for at mer av jobbveksten kommer i privat sektor. Vi må sørge for at det blir lettere vilkår for de små og mellomstore bedriftene, for jobbskaperne. Da må vi gjøre Norge mindre overadministrert, lette byrdene gjennom mindre byråkrati, mindre skjemavelde og redusere skatter og avgifter for bedriftene. Det er behov for å redusere utenforskapet. Det er bekymringsfullt at stadig flere presses ut av arbeidsmarkedet og går på trygd og ikke kommer tilbake i jobbsituasjon for en kortere eller lengre periode.

Det er behov for å sørge for at vi kan få løst flere oppgaver innenfor de offentlige budsjettene vi har. Da burde man gjort Norge mindre overadministrert, sett på kommunesektoren, sett på antall forvaltningsnivåer og åpnet for bedre samarbeid med private. Men vi har en regjering som er litt fanget i sitt eget nett fordi man har en allergi når det gjelder å samarbeide med private krefter, og fordi man ikke ønsker å gjøre noe med kommunestrukturen.

Til slutt: Det er gledelig at Regjeringen øker bunnfradraget i formuesskatten. Men man burde jo fått til reelle reduksjoner i formuesskatten, slik at man kunne styrket det private eierskapet i Norge, slik at vi kunne sørget for at eierne fikk mer kapital til å investere i små og mellomstore bedrifter for å trygge jobbene fremover.

Så er det mange som må regne med at de får høyere

boligskatt i årene som kommer. Det vil komme på toppen av at Regjeringen har økt bolig- og eiendomsskatten med 4 milliarder kr over fire år, og at mange også vil måtte regne med høyere renter i årene som kommer.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:13:42]: Jeg er glad for at representanten Sanner starter med å si at Norge er et godt land å bo i, for ofte blir det sånn i denne typen debatter at mange må gni seg litt i øynene og ikke kjenner seg helt igjen. Jeg er også glad for det samarbeidet vi har hatt med opposisjonen, særlig når det gjelder banktiltak, og situasjonen da det gjaldt å skaffe kreditt til næringslivet – for det var prekært på et tidspunkt.

Så er jeg jo villig til å se litt stort på alle de ropene jeg fikk fra Høyre og andre partier i opposisjonen om at vi kom med for lite for sent i forhold til å bekjempe virkningene av finanskrisen. Når vi nå ser oss tilbake, har vi truffet riktig, med riktig omfang på de tiltakene vi har satt i gang. Men de er midlertidige. Vi faser dem nå ut, og det er fremdeles utfordringer i norsk økonomi framover.

Så anklager representanten Sanner Regjeringen for å ha gått tom for ideer. De store, nyskapende ideene fra Høyre er altså stortilt privatisering og kommunesammenslåing. Jeg er ikke i stand til å se at det er nye forslag. Det har mange land prøvd før med svært dårlige resultater. Det er ingen grunn til at verken norsk næringsliv eller folk flest skulle hige etter stortilt privatisering i Norge. Det er tvert imot slik at den norske velferdsstaten har vært et veldig godt utgangspunkt for å stille opp for næringslivet i en krisetid. Det at vi har løst viktige oppgaver, f.eks. når det gjelder helse og utdanning, i fellesskap, har vært en fordel når markedene har krasjet, slik vi har sett i land rundt oss.

Men representanten Sanner har rett. Det kommer til å være vanskeligere å bevilge seg ut av utfordringer framover. Og det kommer til å stille større krav til hvordan vi bruker de ressursene (presidenten klubber) vi har i samfunnet. For den store utfordringen vi har når det gjelder konkurranseutsatt (presidenten klubber) sektor, er at vi ikke stiller oss slik at fyrer opp under en (presidenten klubber) ... som styrker krona.

Presidenten: Presidenten vil gjøre oppmerksom på at når den klokka som står foran på talerstolen viser null, er taletiden ute. Den er ikke veiledende! Den vil bli praktisert minst like strengt som handlingsregelen. (Muntheret i salen)

Statsråd Kristin Halvorsen [11:16:12]: Da er den litt fleksibel, president!

Jan Tore Sanner (H) [11:16:18]: Hvis man skal håndtere tiden slik som handlingsregelen, har vi litt å gå på – i hvert fall i 2009 og 2010!

Når det gjelder finanskrisen, har vi nå opplevd en kraftig vekst i offentlig sysselsetting. Samtidig har vi først og fremst tapt mange arbeidsplasser i privat sektor. Da mener Høyre at tiden er inne til å lette byrdene for de små og mellomstore bedriftene, for de mange jobbskaperne i lan-

det vårt, senke de administrative kostnadene, ha mindre byråkrati, færre regelverk og lavere skatter, slik at vi kan skape flere varige og trygge jobber fremover. Jeg mener at en av de viktigste oppgavene vi har, er å sørge for at mer av jobbveksten kommer i privat sektor. Da må vi ha en regjering som er glad i bedrifter, som sørger for at det blir lettere å skape og trygge de arbeidsplassene vi har i privat sektor.

Jeg sa ikke at vi ville ha noen storstilt privatisering, men jeg etterlyste samarbeid med private. For det vi har opplevd i de senere år, er at det er bevilget rekordmye penger til helse og mange andre områder, men man har ikke sett tilsvarende resultater. Helsekøene har økt. Det er bygd mindre med vei enn det ble gjort under den borgerlige regjeringen. Vi ligger på topp i bevilgninger til skolen, samtidig som vi har middels resultater. Derfor er det behov for nytenkning. Bjarne Håkon Hanssen, den avgående helseministeren, har sagt at Høyre har rett når vi sier at mer samarbeid med private vil få ned helsekøene. Det er dokumentert at samarbeid med private på samferdselssektoren ville ha innebåret at vi kunne ha bygd mer vei raskere. Jeg sier derfor at Regjeringen er tom for ideer, for den svarer med gårsdagens løsninger på de utfordringene vi nå står overfor.

Inga Marte Thorkildsen (SV) [11:18:39]: I gårdsdagens frontaledebatt spurte Siv Jensen lett foraktelig hvor den rød-grønne regjeringa nå ville la velferdsstaten ese ut. Svaret har hun fått i dag. Velferdsstaten vil ese ut på viktige områder som betyr noe for barns oppvekstvilkår, for eldre menneskers trygghet og livskvalitet, for miljøet og for innbyggernes vilje til å bidra til fellesskapet.

Budsjettet viser solid gjennomslag for SVs hovedsaker. Miljø, rettferdig fordeling og barns oppvekstvilkår kommer styrket ut av dette budsjettet, som er såkalt svakt ekspansivt. Utvidet skoledag, to timer gratis SFO i uka med leksehjelp til de yngste barna, tiltak mot frafall i videregående skole, barnehagereformen, nytt tilskudd til kulturskoler og rentekompensasjonsordning, slik at vi kan pusse opp skoler og svømmeanlegg, er viktige grep som barn og unge vil få glede av i åra som kommer. Jeg tror ikke de vil dele Siv Jensens lett nedlatende beskrivelse av en velferdsstat som eser ut, eller uttalelsen til hennes kollega Tybring-Gjedde om umyndiggjøring.

På miljøområdet tas det viktige løft. Vår regjering har fått mye oppmerksomhet for regnskogsatsinga fra klimaforliket, som nå forsterkes. Jeg vil si litt om hvorfor dette er viktig.

For det første er det slik at en femtedel av de globale klimagassutslippene skyldes ødeleggelse av regnskog og andre tropiske skoger. Å stanse tapet av tropeskog er det mest effektive og det rimeligste strakstiltaket for å begrense klimaendringene. For det andre er store deler av naturmangfoldet knyttet til regnskog. Og for det tredje er det viktig å sikre urfolks og andre skogbaserte folkegruppers rettigheter, som igjen er avgjørende for å stanse avskoginga og dermed redusere klimagassutslippene.

Kanskje fins løsninga på kreftgåten, hiv/aids eller malaria i regnskogens naturmangfold. Også norsk natur har

gitt viktige bidrag til menneskers helse og velferd. I 1969 fant f.eks. et sveitsisk ektepar som gikk tur på Hardangervidda, en uanselig jordsopp. Soppen inneholdt stoffet ciklosporin, som har vist seg å gjøre det enklere å transplantere hjerter og andre organer. Ved siden av klimaendringer er utryddelse av artsmangfoldet vår tids største miljøutfordring, og det kan altså frarøve oss mennesker viktige nøkler til bedre helse og livskvalitet.

Forskere anslår nå at hastigheten på og omfanget av artsutryddelsen er opp mot tusen ganger større enn normalt. Om trenden fortsetter, kan så mye som en tredjedel av alle arter på kloden gå tapt innen midten av dette århundret. Regjeringas skogsatsing må også ses i lys av dette. I tillegg øker vi nå bevilgningene til Miljøverndepartementet, slik at vi kan følge opp naturmangfoldloven – det viktigste verktøyet for å stanse tapet av naturmangfold her hjemme.

Budsjettet preges også av satsing på CO₂-rensing, klimaforskning, miljøteknologi og innføring av viktige miljøavgifter i tillegg til varslede grep for å gjøre det mer lønnsomt å velge biler som forurensere lite, og mer ulønnsomt å velge biler som forurensere mest. Dette er veldig viktig fordi økningene fra utslipp i veitrafikken er veldig store og gjør det vanskelig for oss å nå klimamålene hvis vi ikke setter inn viktige grep. Vi har varslet at vi skal gjøre det, og vi fortsetter den omlegginga som vi startet på. Endelig får vi også på plass CO₂-avgift på gass, som vil fjerne et viktig konkurransehinder for bioenergi. Her ligger det muligheter for en grønn næring som kan gi mange nye arbeidsplasser framover.

Litt om fordeling til slutt. Regjeringa vil med statsbudsjettet for 2010 innføre en mer rettferdig formuesbeskatning av bolig. Innslaget på NRK i dag tidlig, med Peter Batta i spissen, var fullstendig misvisende i forhold til hva som nå skal skje. Vår regjering har, i motsetning til forrige regjering, hvor Høyre var med, systematisk gjort formuesbeskatninga mer rettferdig. Store grupper har fått lettelse eller slipper nå å betale formuesskatt, mens vi har strammet til på toppen. Det er i tråd med prinsippet om at vi skal yte etter evne. Grepene som nå tas for å sikre en riktigere og mer rettferdig verdsetting av boliger, vil først og fremst bety lettelse for store grupper av mennesker. Men for en liten gruppe på ca. 1 000 personer med bruttoinntekt på i snitt over 3 mill. kr vil formuesskatten øke med ca. 15 000 kr pr. år.

Det store bildet er at vi nå sikrer en omfordeling fra Oslos vestkant og Bærum, Jan Tore Sanners kjerneområder, til Oslos østkant og resten av landet. 92 pst. av befolkninga i Oslo får, som finansministeren sa, lettelse i formuesskatten eller uendret formuesskatt. Åtte av ti som i dag betaler formuesskatt, får lettelse. Det gir litt perspektiv på denne diskusjonen.

Vår regjering er for rettferdighet. Vi er ikke for skatt bare for skattens skyld, men fordi det er rettferdig at folk yter etter evne og får etter behov.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:23:50]: Statsbudsjettet for 2010 blir lagt fram i ei internasjonalt svært krevende tid. Gjennom en bevisst ekspansiv finanspolitikk kombi-

nert med historisk lave styringsrenter har Norge så langt kommet langt bedre igjennom første fase av finanskrisa enn land det kan være naturlig å sammenligne seg med.

Det er flere årsaker til dette, bl.a. vår store finansformue, vår omfattende offentlige sektor og et betydelig salg av naturressurser, som råvarer, hvor prisnivået er mindre berørt enn prisene på ordinære industriprodukter.

Norge ligger i dag nærmest som ei privilegert øy i et europeisk ledighetshav. Dette skaper nye utfordringer i en situasjon hvor det er fri flyt av personer over landegrensene innenfor EØS-området. Imidlertid er det for Senterpartiet viktig å holde fram at denne realøkonomiske situasjonen er et resultat av langsiktige politiske prioriteringer, som er et resultat av et omfattende offentlig ordskifte med tilhørende politisk strid. Vi høster i dag av tidligere oppsparte verdier, økonomisk og politisk.

Det er de mange arbeidsomme menneskene med sine flittige arbeidshender som i praksis har gjort denne jobben. Kunnskapsrike folk som holder seg i god form og møter presist på jobben, er vår viktigste nasjonale kapital.

Norge har enorme naturressurser i forhold til folketallet, både ikke fornybare naturressurser som olje, gass og kull, og – enda viktigere i et langsiktig perspektiv – enorme fornybare naturressurser som fisk, vannkraft, tømmer og store arealer hvor vi gjennom fotosyntesen kan produsere vår egen mat.

Som følge av et svært høyt utvinningstempo på olje og gass har vi over tid fått et særnorsk kostnadsnivå i Norge som gir store konkurransemessige problemer for våre eksportnæringer. Samtidig er vår oljeproduksjon sterkt fallende. Internasjonalt, bl.a. i USA, Tyskland og Japan, arbeides det intenst med å frigjøre seg fra den sterke avhengigheten av olje og gass som energikilde. Dette faktum krever at vi snarest legger en nasjonal strategi for en ny industriell epoke i Norge, tuftet på lange verdikjeder og en kunnskapsrik teknologi for foredling av våre naturressurser. Viktigst er satsinga på slike verdikjeder for våre fornybare naturressurser.

For at vi skal kunne opprettholde vårt høye velferdsnivå, må dette framtidige næringslivet ha høy betalingsevne og stor konkurransekraft i de internasjonale markedene. Så langt Senterpartiet ser saken i dag, blir de to viktigste statlige satsingsområdene krymping av våre enorme avstandskostnader i vårt langstrakte land, samt kraftfull offentlig stimulans av ny teknologi, slik at det blir lønnsomt for våre private bedrifter, små og store, å investere i framtidstrettede produksjonsprosesser som på kort sikt kan ha stor risiko og et lite betalingsdyktig marked, men som vi vil trenge i framtidssamfunnet. Denne offentlige stimulanse ser Senterpartiet på som en nødvendig korrigerende av markedskreftene som det er høyst påkrevd å satse på.

For at dette skal få en nødvendig kraft, må det stimuleres til et ordskifte blant eiere, faglige organisasjoner, lokalsamfunn og våre universitetsmiljø under vignetten: «Hva vil vi med Norge?» Dette blir krevende. Det krever prioritering og økonomiske forsakelser på kort sikt for at vi skal legge en trygg plattform for grønn industri når oljeepoken fases ut.

I dette statsbudsjettet er det tatt et viktig nyskapende

skritt gjennom forslaget om å bevilge 100 mill. kr over Innovasjon Norge til den nye ordninga med investeringsstøtte til miljøteknologi. Senterpartiet vil utvikle og utvide denne tenkninga for å kunne realisere våre industripolitiske visjoner.

Det vi snakker om, er f.eks. denne kvisten som jeg har her, en grankvist, som er sånn at jo sterkere den vokser, jo grønnere den er, dess mer karbondioksid spiser den. Gran inneholder karbon. Karbon fra trevirke kan, dersom den utvikles industrielt, på sikt erstatte karbon fra olje og gass, slik at plasten i framtidens biler kommer fra trevirke i stedet for fra gass og olje. – Svært store, spennende perspektiver! Norge har forutsetninger for å gå inn i dette.

Statsbudsjettet innebærer også en økning i bevilgninger til flere kommunikasjoner som vil krympe landet. Det er investeringer som vi vil ha glede av i mange år, og som dermed må gis sterkere prioritering i denne regjeringssperioden. Statens budsjettreglement bør gjennomgås, slik at vi relativt kan investere mer og forbruke mindre. Kommunesektoren satses på, og det satses på frivillig sektor ved at en foreslår en startbevilgning i 2010 til en ny kompensasjonsordning for merverdiavgift for definerte frivillige organisasjoner som betaler for sine innkjøp.

Til slutt: Regjeringas forslag til ny formuesverdsettelse av bolig er ikke behandlet i Senterpartiets stortingsgruppe. For Senterpartiet er det sentralt å ha en boligbeskatning som fører videre den norsk politiske tradisjonen der synet på bolig og hjem innebærer at bolig skattesubsidieres, slik at folk flest skal kunne eie sitt eget nøkterne hjem, uavhengig av hvor de bor i landet.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:29:10]: Det kunne være fristende å si at den fikenbladdebatten vi hadde tidligere, har fått en mer jordnær omdreining i og med Lundteigens innlegg. Det var mye klokt i det Lundteigen sa, men jeg har dessverre ikke noe å følge opp med akkurat når det gjelder type kvist. (Munterhet i salen)

Men la meg si at ingen etter dette kan påstå at det ikke brukes oljekroner i statsbudsjettet, for det gjøres til gagns. Det er et såpass ekspansivt budsjett at det må være lov å tro at etter den søte kløe kan den sure svie komme. Det blir, tror jeg, Regjeringens største utfordring i de budsjettår som ligger foran den, og det kan føre til at sentralbanken må bruke renten for å få til en mer balansert økonomisk utvikling etter hvert.

Det har vært snakket om visjoner, og er det noe vi kunne være enige om, synes jeg – også fra Kristelig Folkepartis side – at vi burde ha visjoner om, er det å sørge for at så få som mulig er fattige i dette landet og så få som mulig i den store verden. Da må vi med dette budsjettet registrere visse skuffelser. Hvis vi tar de fattigste landene, må vi konstatere at det er et reelt kutt når det gjelder bistand, både i land-til-land-bistanden og i støtten til internasjonale organisasjoner, fordi støtten i realiteten spises opp av regnskogsatsing og flykntingtilstrømmingen til vårt eget land. Det er skuffende sett fra Kristelig Folkepartis side.

Når det gjelder fattigdomssatsingen her hjemme, er vi absolutt for en økning av bostøtteordningen. Men når det

kommer til et meget viktig område som rus og fattigdom, som ofte er siamesiske tvillinger, må jeg si at det som står i statsbudsjettet, er underlig lesning. Vi har over 4 000 som står i behandlingsskø, og det som legges inn i budsjettet, er knapt nok til å kunne opprette noen få plasser. Ja, i budsjettet står det faktisk ikke at man vil opprette nye plasser, det skal bl.a. gå til forskningstiltak. Det er for meg og for Kristelig Folkeparti en fallitterklæring, og jeg har lyst til å utfordre finansministeren på følgende: Like før sommeren, før det forrige storting gikk fra hverandre, måtte flere ideelle organisasjoner legge ned sine veldrevne behandlingss plasser. Kan Regjeringen gjennom finansministeren gi en garanti for at man ikke nå med 4 000 i kø legger ned behandlingss plasser som drives i regi av frivillige organisasjoner, fordi man gjennomfører et anbudssystem som svekker og delvis ødelegger for samarbeidet mellom det offentlige og det frivillige Norge? Det burde være enkelt å gi en slik garanti når vi vet hvor mange som står i kø for behandling. Hvis man mener noe om fattigdoms satsing, må man se sammenhengen mellom ruspolitikken og fattigdomstiltakene.

Vi skulle også gjerne sett at man istedenfor bare å gi en time til alle i SFO-ordningen, målrettet tiltakene både i barnehage og i SFO, slik at de som har dårligst råd, får billigere plasser, gjerne også gratis plasser – ikke at det strøs utover til alle. Det hadde også vært målrettet fattigdoms satsing. Hva betyr det når man kutter storbyordningen for barn og unge med 20 mill. kr? Det går jo rett i den målgruppen man sier man ønsker å prioritere. Så det er mye å ta fatt på.

Jeg er glad for invitasjonen fra finanskomiteens leder til samarbeid. Den akter vi å bruke. Når nå finansministeren kommer opp, kan jo min utfordring være: Hvor mye handlingsrom – hvilken handlingsregel – har hun gitt sine partifeller her i Stortinget når vi nå skal gå i gang med budsjettarbeidet?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:34:25]: Det offentlige samarbeid med de frivillige ideelle organisasjonene, enten det gjelder rus, eller det gjelder barnevern, som er et annet område der man har mye av den typen samarbeid, har vært tema i forbindelse med regjeringsforhandlingene om ny plattform, og har vært tema i mange runder, fordi vi har et ønske om å få langsiktige, forutsigbare avtaler med de ideelle organisasjonene som har tilbud av høy og god kvalitet å komme med når det gjelder barnevern og rus. Det er likevel ikke mulig for meg å si at enhver ideell organisasjon med ethvert tiltak holder den kvaliteten, eller er det som trengs i forhold til rusbehandling, men det er en utfordring vi har å få til gode samarbeidsordninger med de ideelle organisasjonene som holder høy kvalitet.

Jeg hadde jo håpet at representanten Syversen også så at det er satsing i forhold til fattigdom i Norge på mange områder i dette budsjettet, både når det gjelder bostøtteordningen, og når det gjelder de laveste trygdene, som nå kommer opp i to ganger grunnbeløpet i folketrygden. Men jeg er også enig med Syversen i at mange av de tiltakene som er mest effektive i kampen mot fattigdom, er de som hindrer at nye blir fattige i framtiden, nemlig tilbud

til barn. Da kan det selvsagt være sånn at det er en del tiltak som må målrettes. Men vi har veldig tro på de brede universelle ordningene, som gjør at barn treffes på samme sted, uavhengig av hva slags bakgrunn de har. Derfor er den timen med gratis SFO viktig, og særlig vi som er fra Oslo, vet at det i de bydelene der det er mange som har minoritetsbakgrunn, eller foreldre med dårlig råd, er for få barn som går i SFO – det som er den nye lekegata.

Når det gjelder bistand og utvikling, er det ikke riktig at regnskogsatsingen går på bekostning av bistand. Det er riktig at en del av utgiftene til å ta imot asylsøkere og flyktninger i Norge regnes som bistand, men representanten Syversen kan være glad for at han bor i et land med en rød-grønn regjering, og ikke i Sverige, der hans søsterparti kutter på bistanden.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:36:38]: Representanten Syversen er absolutt glad for å bo i Norge. Om det er fordi finansministeren heter Kristin Halvorsen, er jeg litt mer i tvil om! Men jeg har det relativt bra, og det har heldigvis de aller, aller fleste – det skal jeg også innrømme. Det er ikke noe problem å kunne si at vi har et velferds-samfunn vi kan være stolte av, noe som selvfølgelig også betyr at vi har forpliktelser på oss til å hjelpe andre som er i en helt annen situasjon.

Bare for å ta familierpolitikken: Jeg merket meg at man nå gjorde tiltak, slik at fedre nå ikke bare kunne treffe barna sine, men de kunne også lære dem ordentlig godt å kjenne! Grunnen til at man kunne det, var at 1 500 flere nå får pappapermisjon. Så jeg må si at det er ikke mangel på visjoner på visse områder når det gjelder denne regjeringen. Det skal finansministeren ha.

Når det gjelder fattigdom, holder jeg på at vi nok har litt ulikt syn nettopp på dette i forhold til de generelle ordningene som vi skal ha. Men skal vi virkelig nå dem dette gjelder, må vi også målrette tiltakene i sterkere grad. Nå svarte ikke finansministeren på om det var noe handlingsrom for de rød-grønne i Stortinget til å forhandle om dette budsjettet, men jeg vil utfordre regjeringspartiene på nettopp dette, at vi i fellesskap kunne målrette flere tiltak, slik at færre skal oppleve fattigdom i vårt eget land.

La meg også forte meg til å rose noe i budsjettet. Politibudsjettet ser ut til å være veldig bra. Jeg har også lyst til å gi ros for at Regjeringen har fulgt opp dette med livskvalitet, at vi ikke bare skal måle bruttonasjonalprodukt som en slags enhet for hva som gir god livskvalitet. Det skal Regjeringen ha ros for. Så håper jeg som sagt at det er et grunnlag for å få til enda bedre løsninger – som sikkert finansministeren ville sagt – enn det som ligger i budsjettet.

Abid Q. Raja (V) [11:39:10]: Når jeg som fersk vararepresentant første gang blar i statsbudsjettet, skulle jeg ønske jeg hadde et stort fikenblad, gjerne på størrelse med et grantre, å gjemme meg bak, men jeg er usikker på om jeg med min norsk-pakistanske hud hadde vært synlig!

Nå som vi har rukket å bla gjennom budsjettedokumentene og hørt finansministerens redegjørelse for statsbudsjettet, vil disse første kommentarene fra meg og Venstre

måtte ses i lys av at vi foreløpig ikke har satt oss grundig nok inn i budsjettokumentene.

Norsk økonomi er fortsatt i en litt uoversiktlig situasjon. Vi vet ikke om krisen er over, eller om vi har en midlertidig pustepause. Jeg er imidlertid overrasket over at Regjeringen velger et såpass ekspansivt budsjett. Jeg hadde vel forventet meg et budsjett som mer eller mindre la opp til den samme oljepengebruken som det nivået Stortinget vedtok i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2009. Vi er – for å si det forsiktig – rimelig langt unna fireprosentregelen, selv om denne skal brukes fleksibelt, og det vil være krevende øvelser i de neste årene å komme tilbake til forventet fondsavkastning.

Helt uviktig er det ikke at statsbudsjettet for 2010 bidrar til at rentenivået heves mer enn det som naturlig vil følge av det mandatet Norges Bank har. Det er imidlertid også bra at veksten i ledigheten ikke blir på langt nær så høy som fryktet. På dette området kan vi kanskje gi hverandre ros. De tiltakspakkene vi har stått sammen om og bidratt til, har virket. Det bekymringsverdige er derimot den sterke veksten i utgiftene til sykelønn, uførepensjon og andre ytelser over folketrygden. Dette er en utvikling vi i samarbeid må klare å snu, men hvor det naturlig nok hviler et særlig ansvar på Regjeringen.

Sjelden har et budsjettforslag vært mer forutsigbart og inneholdt mindre nyheter og mindre politisk vilje til å løse de store utfordringene enn det vi har fått presentert i dag. De store påplussingene er resultater av allerede vedtatt politikk, videreføring av krisepakker og politiske forlik knyttet bl.a. til klima og eldre. Budsjettet framstår litt som en revidering av krisepakken og revidert budsjett for 2009. Der hvor Regjeringen burde styrt utviklingen gjennom budsjettpolitikken, styres budsjettpolitikken av utviklingen. Det er ikke politisk lederskap.

Man skulle jo tro at Regjeringen etter å ha vunnet et valg med mange og dyre løfter faktisk ville følge disse opp. Det er få, om noen, spør av det her. Mange vil føle seg skuffet, med god grunn. Men selv om det økonomiske handlingsrommet har blitt noe mindre enn den rekordhøye veksten Regjeringen har hatt de siste årene, er det ikke mangel på penger som er det største problemet, men at Regjeringen mangler vilje til å finne måter å bruke pengene bedre på.

Når statsbudsjettet er så til de grader forutsigbart, blir kritikken også deretter: forutsigbar. Venstre etterlyser nøyaktig det samme i dag som vi har etterlyst ved de siste budsjettforhandlingene. Regjeringen viser ingen vilje eller evne til å ta tak i de store utfordringene de neste fire årene. Vi trenger radikal, ny politikk for moderne lavutslippssamfunn, et liberalt kunnskapssamfunn og reform for et varmere velferdssamfunn. På disse områdene går Regjeringen i beste fall med små skritt i riktig retning.

Jeg hadde håpet at vi endelig fikk et budsjett som gav det som de fleste er enige om: et kraftfullt skatteskifte fra rød til grønn skatt. I stedet fortsetter Regjeringen den skattepolitikken de har ført i de siste fire årene. En samlet endring i miljø-, energi- og bilavgifter på 150 mill. kr er med respekt å melde overraskende svakt. Forslaget om endring av formuesbeskatningen av bolig vil jeg karakterisere

som interessant, men vil forbeholde meg og Venstre litt mer tid til å sette oss inn i alle sider av den saken. For Venstre vil det uansett være en parentes på veien mot å avvikle hele formuesskatten. Det politisk interessante er imidlertid, som allerede påpekt, at Regjeringen og regjeringspartiene, som har brukt nesten hele valgkampen på å angripe partier som vil redusere og avvikle formuesskatten, i sitt første budsjett etterpå foreslår netto lettelse i den samme skatten på 760 mill. kr.

Forslaget til statsbudsjett for 2010 innebærer et totalt fravær av målrettet politikk for å skaffe de mange nye kunnskapsbedriftene vi trenger i framtiden. Hvile-skjæret i UH-sektoren videreføres i realiteten. Svaret fra Regjeringen til de mange som lurte på om de skal våge å satse for seg selv som gründere, er et rungende nei. All ledig arbeidskraft skal inn i offentlig sektor, og det finnes ikke konkrete forslag som skal gjøre det lettere å starte eller drive småbedrifter.

Det er fortsatt tidlig i budsjettprosessen, men på vegne av Venstre kan jeg love at vi vil fremme forslag for å få en helt annen og mer målrettet satsing på å løse klimautfordringene, en helt annen satsing på utdanning, forskning, innovasjon og tilrettelegging for mange nye små, grønne kunnskapsbedrifter og ikke minst en målrettet satsing for et varmere velferdssamfunn. Det vil vi gjøre innenfor de samme økonomiske rammene som Regjeringen foreslår. Den rollen vil Venstre våge å ta fordi vi både har evnen og viljen til det.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:44:28]: La meg bare først si når det gjelder basisbevilgningene til høyere utdanning: Nå må opposisjonen slutte å snakke om «hvile-skjæret». Det er rettet opp for lengst. Det er en betydelig satsing på høyere utdanning og forskning i dette budsjettet. Det er en god satsing på næringsrettet forskning i dette budsjettet, og det er en betydelig satsing på studieplasser i dette budsjettet. Den replikken blir ikke noe bedre av at den gjentas. Den er helt feilslått.

Så til representanten Raja. Jeg synes representanten hadde fått med seg mye av hovedlinjene i budsjettet. Det dilemmaet vi har for 2010, er på hvilken måte vi nå både skal sørge for at vi har en politikk som holder igjen med hensyn til økende arbeidsløshet, og samtidig se at vi skal tilbake på 4-prosentbanen på et tidspunkt framover. Dette er et svakt ekspansivt budsjett. Det er 1/2 pst. budsjettimpuls. Det kan ikke karakteriseres som et ekspansivt budsjett i den forstand, og det er andre forhold, som jeg var inne på i mitt innlegg, som gjør det ytterligere mindre ekspansivt, nemlig bortfallet av betydelige inntekter fra utbytte til staten.

Så når det gjelder framtidens utfordringer: Jeg synes det er oppfriskende å se hvor offensivt Venstre har startet denne stortingsperioden. Det er et kampvillig Venstre med mange forslag, både i går og i dag. Det synes jeg er inspirerende, for på mange områder har vi behov for en diskusjon om hvordan vi kan følge opp den offensive satsingen som er på miljø og klima i dette budsjettet. Men vi kan jo ikke hvile der, og jeg er helt sikker på at Venstre har gode forslag til hvordan vi kan komme videre på det

– og også på andre områder. Det er helt riktig som representanten Raja sier: Den viktigste formuen vi har i Norge, er ikke olje og gass, det er folk. Det er kunnskapen, det er hvordan vi utvikler skole- og utdanningssystemene, slik at flest mulig kan bidra mest mulig til samfunnet.

Abid Q. Raja (V) [11:46:38]: Etter fire år med sul-teføring av universiteter og høyskoler har Regjeringen ikke oppdaget alvoret. Den rød-grønne regjeringen innførte hvileskjæret i forrige periode, men gjør altfor lite for å rette opp effekten av dette. Konsekvensene er fortsatt magre tider for denne sektoren.

Kunnskapsmilliarden som universitets- og høyskolesektoren har etterspurt, er nå redusert til knappe 50 mill. kr i økte basisbevilgninger og 5 milliarder kr til Forskningsfondet. Dette er for svakt. Venstre vil øke Forskningsfondet til 150 milliarder kr i 2010. Vi vil også fullfinansiere studie-plasser og øke basisbevilgningene utover Regjeringens forslag.

Så vil jeg gjerne si noe om at vi helst skulle sett at vi hadde større satsing både på utdanning, forskning, innovasjon og tilrettelegging for mange nye små og grønne kunnskapsbedrifter og ikke minst målrettet satsing for et varmere velferdssamfunn hvor fattigdomsbekjempelse blant barn hadde hovedprioritet.

Som siste taler i denne debatten vil jeg aller sist få legge til på vegne av meg selv og Venstre – og som gjerne kanskje også reflekterer meningene i denne salen: Jeg håper at Regjeringen følger opp statsministerens ord fra i går om at Regjeringen vil være lydhør overfor gode innspill og ideer fra Stortinget. Jeg håper ikke minst det også vil gjelde for budsjettbehandlingen. Det har dessverre ikke vært tilfellet de siste fire årene; knapt en krone er blitt endret i budsjettbehandlingene vi har hatt i Stortinget. Det har vært til frustrasjon ikke bare for de mange som har møtt i Stortingets åpne budsjettøringer, eller for oss som har vært i opposisjon, men også langt inne i regjeringspartienes egne rekker.

Så håper jeg at spesielt i år når Stortinget har så mange nye representanter, er Regjeringen ekstra lydhør for de innspillene som kommer.

Helt til slutt vil jeg si at fremdeles bør ordene ha betydning og gyldighet og ikke minst gjenklang i vår ryggmarg, de ordene som ble ytret av mitt partis grunnlegger, Johan Sverdrup, fra nasjonalforsamlingens talerstol i 1884: «All makt i denne sal.»

Presidenten: Statsråd Kristin Halvorsen får til slutt anledning til en sluttkommentar, begrenset til inntil 3 minutter.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:48:53]: Jeg synes at dette har vært en interessant runde, for jeg hadde forventet, og særlig etter å ha hørt noen ytringer på radioen til morgenen i dag om dette forslaget om verdsettelse av bolig i formuesskatten, at noen på høyresiden etter ryggmargsrefleks hadde brukt hele denne debatten til å prøve å spre rykter om hva det egentlig gikk ut på, som ikke var sanne, og fri seg fra det så langt som mulig. Men det

har ikke skjedd. Det tror jeg vi skal være veldig glad for, fordi det er et veldig godt forslag som nå ligger her, som kan avskaffe urettferdighet, eller sørge for et langt mer rettferdig formuesskattesystem. Jeg tar den tonen som er vist i debatten på dette området, som et tegn på at Stortingets opposisjonspartier også har behov for å sette seg inn i hva forslagene faktisk går ut på. Her er det mange enkeltelementer. Men mange har gjennom mange år vært opptatt av den urimeligheten som har vært når det gjelder verdsettelse av boliger. Den har eksistert lenge. Den er uforståelig for folk. Veldig mange vet ikke hvor urettferdig den faktisk kan være. Her er det et godt grep som tar tak i det.

Når vi da ser under ett hva vi har gjort for å gjøre formuesskatten til et mye mer effektivt virkemiddel i fordelingspolitikken, er jeg ganske stolt over at vi har hevet bunnfradraget fra 151 000 kr i 2005 – det gjaldt for enkeltpersoner og for ektepar sammen – til nå 700 000 kr for enkeltpersoner og 1,4 mill. kr for ektepar. Det betyr at i 2005 var det 30 pst. av skattyterne som betalte formuesskatt. Nå er det etter dette forslaget 17 pst. som betaler formuesskatt. Det betyr at den urettferdigheten det var gjennom mange hull og rabatter som de mest formuende benyttet seg av, som vi nå har tettet igjen, har vi brukt til bunnfradrag for vanlige mennesker. Særlig ved den lettelsen vi nå har i forbindelse med gjennomføringen av dette systemet for å beregne ligningsverdi av boliger, vil veldig mange pensjonister oppdage at de ikke lenger betaler formuesskatt. Det er 520 000 enkeltpersoner som betalte formuesskatt i 2005, som nå helt slipper å betale formuesskatt. Da har vi gjort et godt grep over tid for å få den mer treffsikker i fordelingspolitikken, og jeg gleder meg til å svare på de spørsmålene som måtte komme for å belyse denne situasjonen ytterligere.

Vi har lagt fram et budsjett som selvfølgelig ikke er en løs skisse til hvordan vi mener det skal gå i Norge videre. Det er vårt forslag til statsbudsjett for 2010. Men nå ligger det i Stortinget, så nå er det opp til Stortinget å diskutere på hvilket grunnlag man skal behandle dette budsjettet. Vi mener det er et godt utgangspunkt og en offensiv politikk for 2010.

Presidenten: Presidenten vil foreslå at finansministerens redegjørelse om Regjeringens forslag til statsbudsjett og nasjonalbudsjett for 2010 blir lagt ut for behandling i et senere møte.

– Det anses vedtatt.

Sak nr. 2 [11:52:30]

Referat

- (5) Saker som Stortinget ikke har behandlet i sesjonen 2008–2009 (Dokument nr. 11 (2008–2009))
Enst.: Vedlegges protokollen.
- (6) Lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Norsk Luftambulansse i forbindelse med tariffoppgjøret 2009 (Prop. 3 L)

3. (7) Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Prop. 13 L)
4. (8) Endringer i folketrygdloven mv. (tilpasninger i folketrygdens regelverk som følge av pensjonsreformen) (Prop. 15 L)
5. (9) Lov om statstilskott til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskottsloven) (Prop. 17 L)
Enst.: Nr. 2–5 sendes arbeids- og sosialkomiteen.
6. (10) Lov om fornybar energiproduksjon til havs (havenergilova) (Prop. 8 L)
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
7. (11) Endringer i adopsjonsloven og barnevernloven (Prop. 7 L)
8. (12) Endringer i barnelova mv. (flytting, delt bosted, samvær, vold mv.) (Prop. 14 L)
9. (13) Endringer i arbeidsmiljøloven, likestillingsloven, diskrimineringsombudsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (Homofile og kvinner i trossamfunn m.m.) (Prop. 16 L)
10. (14) Framtidas museum. Forvaltning, forskning, formidling, fornying (St.meld. nr. 49 (2008–2009))
Enst.: Nr. 7–10 sendes familie- og kulturkomiteen.
11. (15) Skatte- og avgiftsopplegget 2010 – lovendringer (Prop. 1 L)
12. (16) Statsbudsjettet medregnet folketrygden og skatte-, avgifts- og tollvedtak for budsjetterminen 2010 (Prop. 1 S)
13. (17) Nasjonalbudsjettet 2010 (Meld. St. 1)
14. (18) Samtykke til å setje i kraft ei skatteavtale med tilhøyrande protokoll mellom Noreg og Slovenia, underskriven i Ljubljana 18. februar 2008 (St.prp. nr. 96 (2008–2009))
15. (19) Samtykke til å setje i kraft ei skatteavtale med tilhøyrande protokoll mellom Noreg og Qatar (St.prp. nr. 97 (2008–2009))
Enst.: Nr. 11–15 sendes finanskomiteen.
16. (20) Endringer i statsbudsjettet for 2009 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke ekstraordinære utgifter som følge av ny influensa A (H1N1) (Prop. 2 S)
17. (21) Samhandlingsreformen. Rett behandling – på rett sted – til rett tid. (St.meld. nr. 47 (2008–2009))
Enst.: Nr. 16 og 17 sendes helse- og omsorgskomiteen.
18. (22) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 61/2009 av 29. mai 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2004/24/EF, direktiv 2004/27/EF, direktiv 2004/28/EF og forordning (EF) nr. 726/2004, om legemidler til mennesker og dyr (legemiddelpakken), samt tilhørende rettsakter (St.prp. nr. 93 (2008–2009))
19. (23) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 62/2009 av 29. mai 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av kommisjonsforordning (EF) nr. 1277/2005 av 27. juli 2005 om utgangsstoffer for narkotika m.m. (St.prp. nr. 94 (2008–2009))
Enst.: Nr. 18 og 19 sendes helse- og omsorgskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
20. (24) Samtykke til godtakelse av rammebeslutning 2008/977/JIS om personvern i forbindelse med politi- og strafferettssamarbeid (videreutvikling av Schengenregelverket) (St.prp. nr. 95 (2008–2009))
Enst.: Sendes justiskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
21. (25) Årsrapport for 2008 fra Stortingets billighetserstatningsutvalg (Dokument nr. 20 (2008–2009))
Enst.: Sendes justiskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for familie- og kulturkomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
22. (26) Ny vergemålslov (Prop. 4 L)
23. (27) Endringer i domstolloven mv. (sidegjere mål for dommarar m.m.) (Prop. 5 L)
24. (28) Ny varemerkelov (Prop. 6 L)
25. (29) Lov om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterloven) (Prop. 12 L)
Enst.: Nr. 22–25 sendes justiskomiteen.
26. (30) Samtykke til inngåelse av en avtale mellom Norge og Tyskland om omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole (St.prp. nr. 92 (2008–2009))
Enst.: Sendes kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
27. (31) Årsmelding for 2008 fra styret for Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter (Dokument nr. 22 (2008–2009))
28. (32) Tilleggsbevilgning som følge av flere asylsøkere (St.prp. nr. 100 (2008–2009))
29. (33) Endringer i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse og i enkelte andre lover (Prop. 10 L)
30. (34) Lov om pensjonsordning for oppdragstaker i statlig beredskaps- eller familiehjem (Prop. 9 L)
31. (35) Endringer i utlendingslovgivningen (beslag, meldeplikt og bestemt oppholdssted) (Prop. 11 L)
32. (36) Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for 2008 (Meld. St. 5)
Enst.: Nr. 27–32 sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
33. (37) Riksrevisjonens undersøking av korleis Miljøverndepartementet varetek det nasjonale ansvaret sitt for freda og verneverdige bygningar (Dokument nr. 3:9 (2008–2009))
34. (38) Riksrevisjonens undersøkelse av adgang til samfunnslivet for personer med funksjonsnedsettelse (Dokument nr. 3:10 (2008–2009))
35. (39) Riksrevisjonens undersøkelse av Helse Midt-Norge RHF's gjennomføring av anskaffelsesprosessen og oppfølging av kontraktene om levering av ambulansetjenester (Dokument nr. 3:12 (2008–2009))
36. (40) Riksrevisjonens undersøkelse av styring og forvaltning av barnehagetjenestene (Dokument nr. 3:13 (2008–2009))

37. (41) Riksrevisjonens utvidede revisjon av Norsk Tipping AS (Dokument nr. 3:14 (2008–2009))
38. (42) Riksrevisjonens undersøkelse av NAVs innsats for et inkluderende arbeidsliv gjennom arbeidslivssentrene og tilretteleggingstilskuddet (Dokument nr. 3:15 (2008–2009))
39. (43) Riksrevisjonens undersøkelse av drift og vedlikehold av vegnettet (Dokument nr. 3:16 (2008–2009))
40. (44) Særskild melding frå Sivilombodsmannen. Ombodsmannen sin rett til å få saksdokument oversendt til seg i samband med behandlinga av klager (Dokument nr. 4:2 (2008–2009))
41. (45) Grunnlovsforslag fremsatt på det 152. Storting: (Dokument nr. 12 (2007–2008))
Enst.: Nr. 33–41 sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.
42. (46) Endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fiskeri- og kystdepartementet (likviditetsslåneordning for fiskerinæringa mv.) (St.prp. nr. 101 (2008–2009))
43. (47) Norsk sjøpattedyrpolitikk (St.meld. nr. 46 (2008–2009))
Enst.: Nr. 42 og 43 sendes næringskomiteen.
44. (48) Innstilling fra utvalg nedsatt av Stortingets presidentskap 8. mars 2007 til Stortingets presidentskap om forslag til pensjonsordninger for stortingspensjonene mv. (Dokument nr. 19 (2008–2009))
Enst.: Sendes Stortingets presidentskap.
45. (49) Utbygging og finansiering av rv. 78 Holand–Leirosen med forbindelse til Drevja–Ømmervatn og rv. 78 Halsøya–Hjartåstunnelen (Vegpakke Helgeland fase 1) (St.prp. nr. 90 (2008–2009))
46. (50) Endring i statsbudsjettet for 2009 under Samferdselsdepartementet (tilskot til regionale flyplassar) (St.prp. nr. 91 (2008–2009))
47. (51) Utbygging og finansiering av Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 1 (St.prp. nr. 98 (2008–2009))
48. (52) Verksemda i Avinor AS (St.meld. nr. 48 (2008–2009))
Enst.: Nr. 45–48 sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.
49. (53) Nordisk samarbeid (Meld. St. 6)
50. (54) Årsrapport fra Stortingets delegasjon til Nordisk Råd for 2. halvår 2008–1. halvår 2009 (Dokument nr. 21 (2008–2009))
51. (55) Forelegg for Stortinget av overenskomster inngått med fremmede makter i 2008
Enst.: Nr. 49–51 sendes utenriks- og forsvarskomiteen.
- Presidenten:** Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.
Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.55.
